

A scenic view of a rocky coastline with a body of water and a small island in the distance. The foreground is dominated by large, grey, moss-covered rocks. The middle ground shows a grassy slope leading down to the water. In the background, a small island with a few buildings is visible across the water. The sky is overcast and grey.

Utskärsfiskets tillkomst och första utveckling

Östersjöfiskets historiska
utveckling

Stockholms universitet

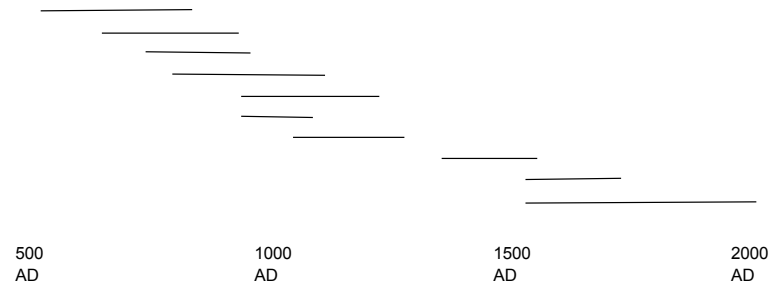
24 november 2021

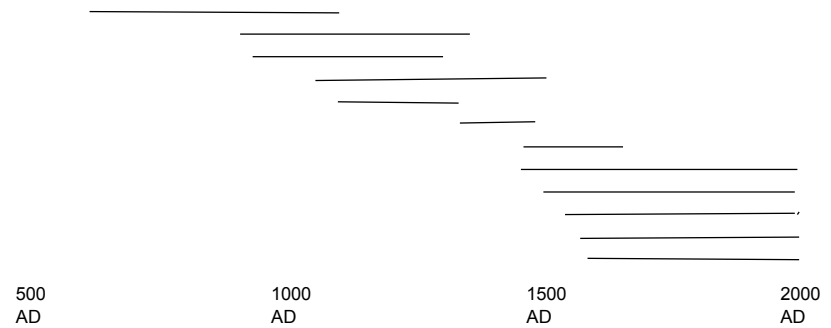

C14-dateringar från utskärsfiskelägen i Södermanland

C14-dateringar från utskärsfiskelägen i Kalmarsund

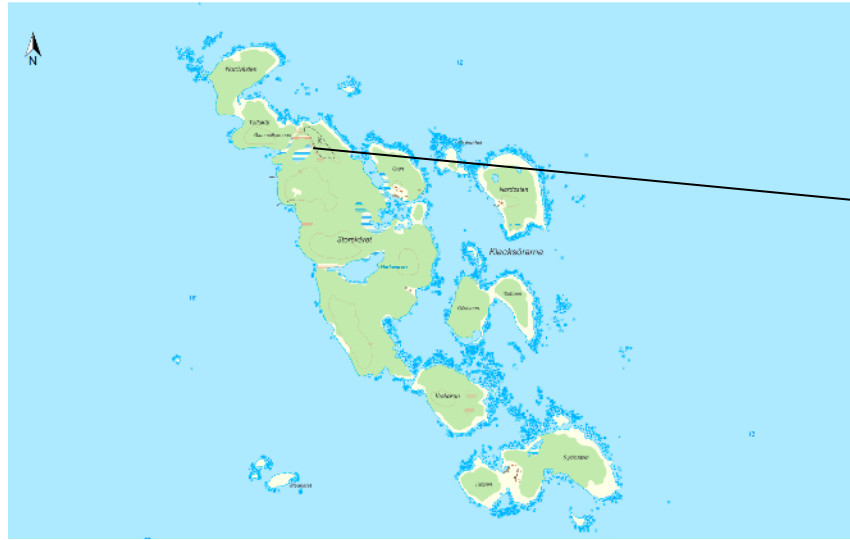
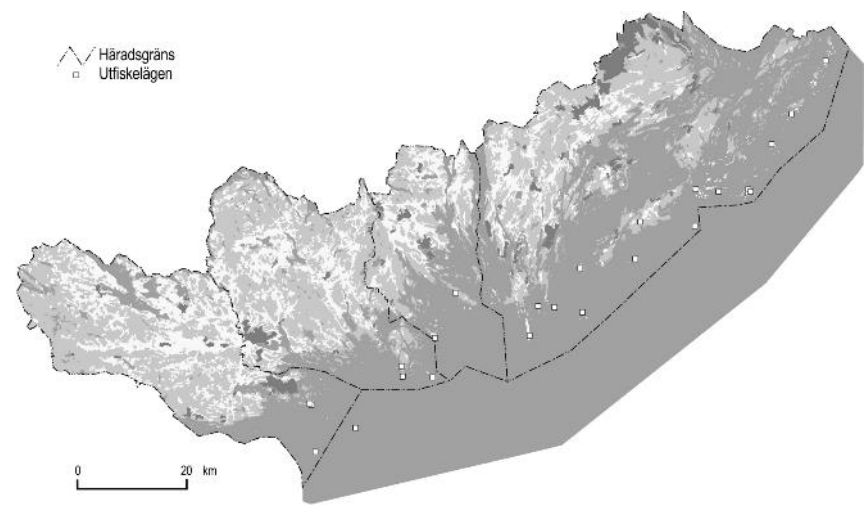
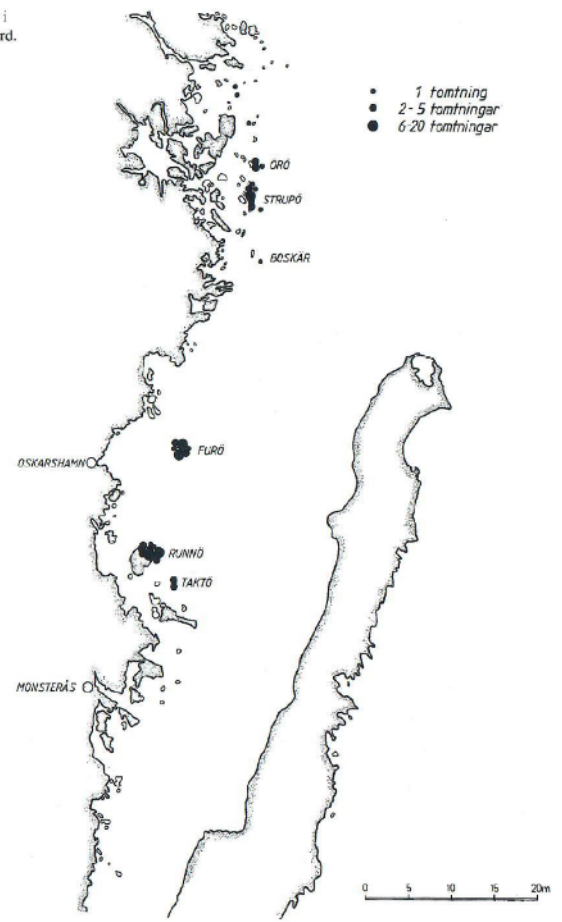

Fig 13. Tomtningar i Kalmar läns skärgård.

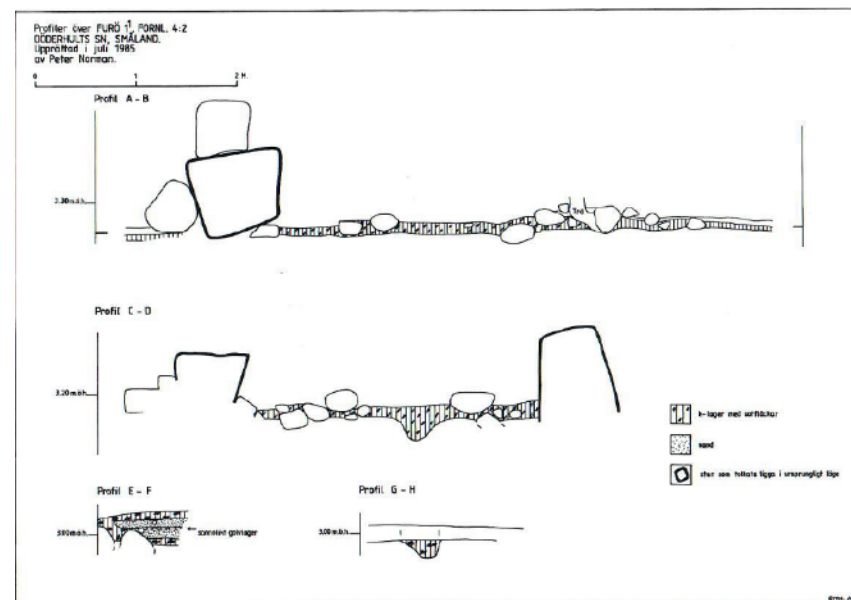
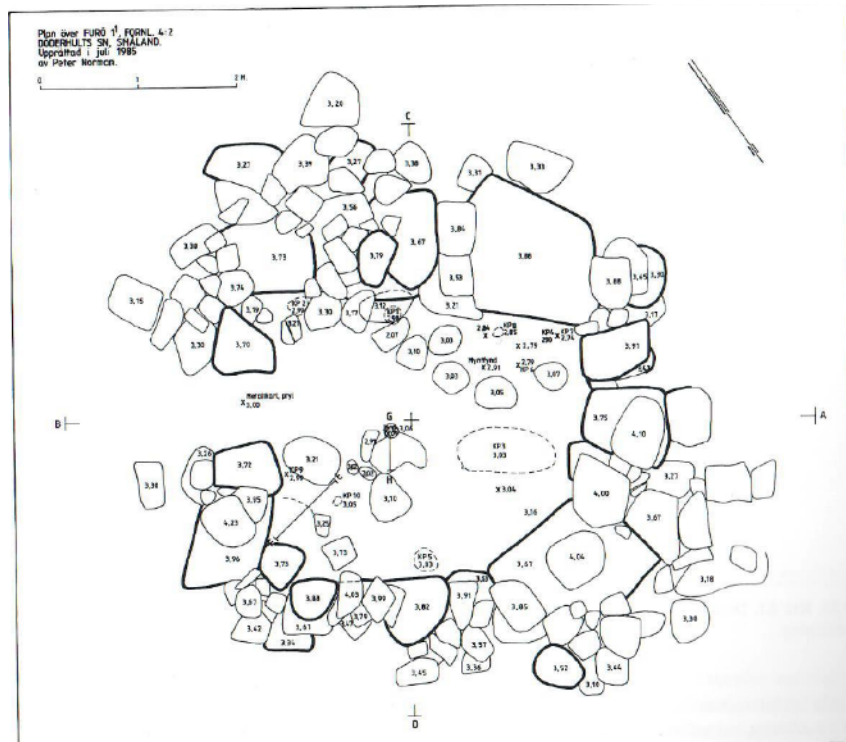

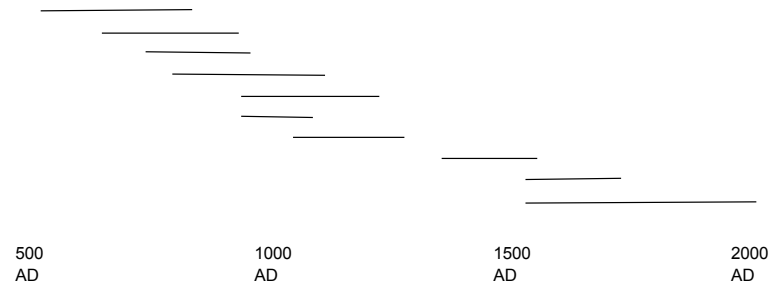

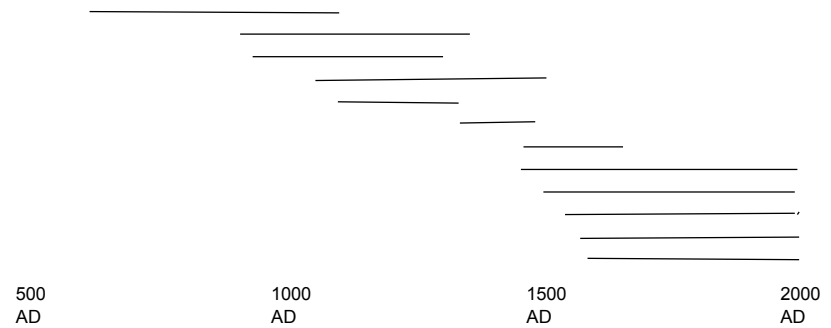

C14-dateringar från utskärsfiskelägen i Södermanland

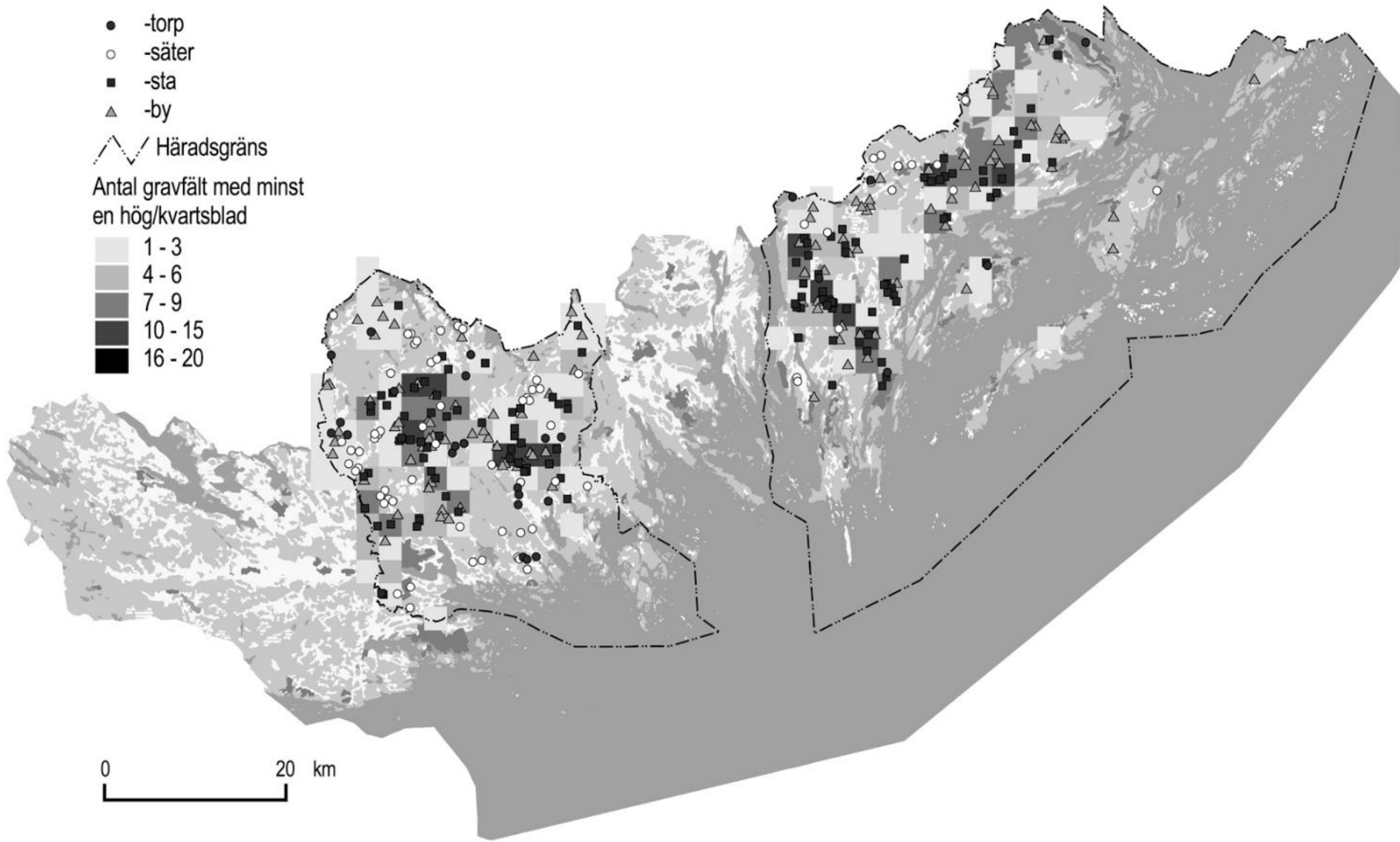
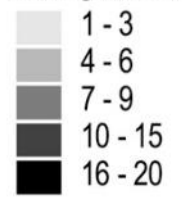

C14-dateringar från utskärsfiskelägen i Kalmarsund

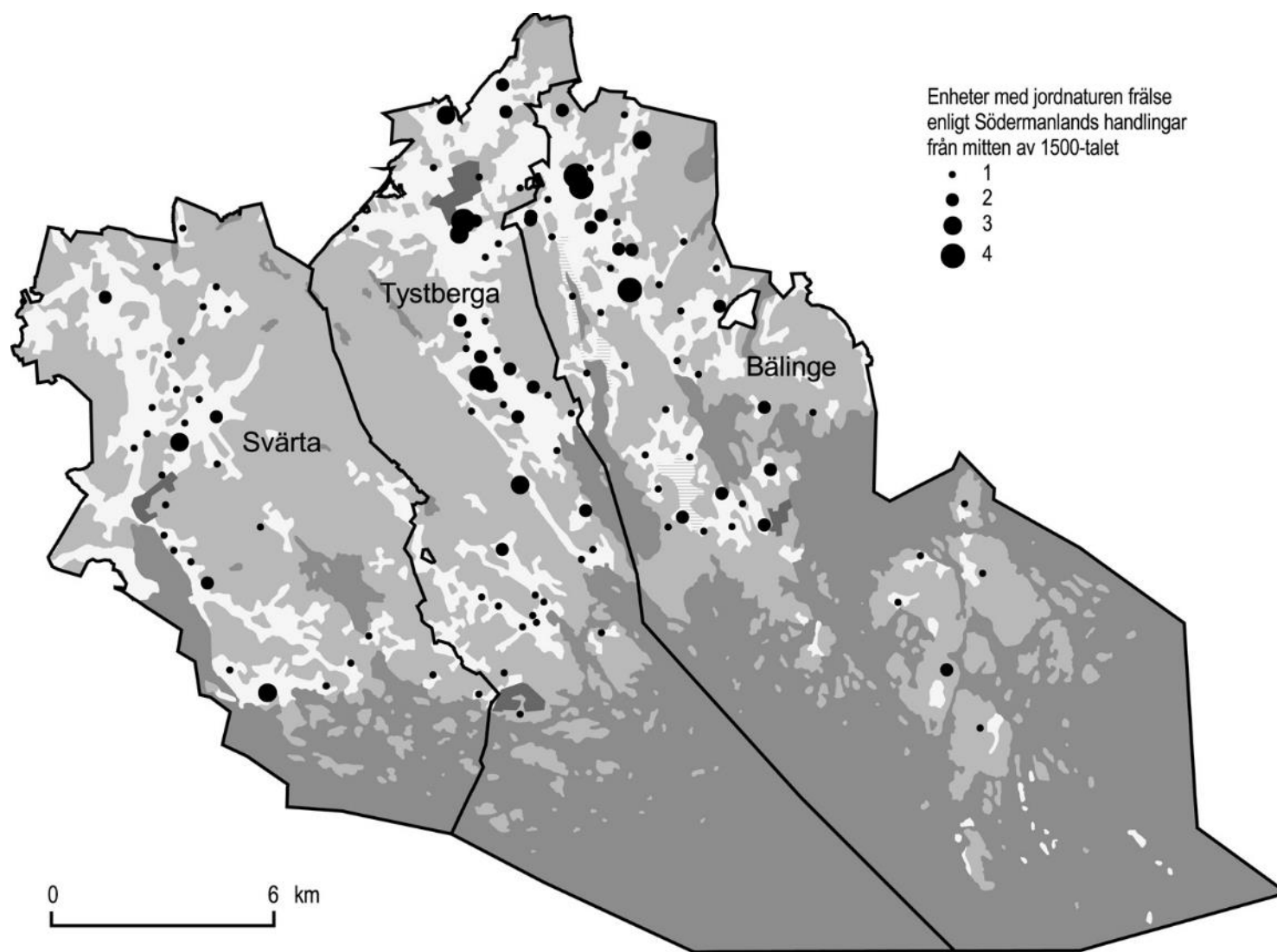

- -torp
- -säter
- -sta
- ▲ -by
- ⚡ Häradsgrens

Antal gravfält med minst en hög/kvartsblad

Bebyggelseutveckling

- Innanför kusten: Permanenta bosättningar under vikingatid (och strax innan). Startpunkt för kolonisation mot kusten.
- Innerskärgård: Extensiv betesdrift under vikingatid. Permanenta bosättningar under tidig medeltid.
- Ytterskärgård: Ingen permanent bosättning. Extensivt fiske och jakt.

Fiskets utveckling i utskärgården

Slutsats

Vikingatid (eller strax innan):

- Fiske i ett redistributivt samhällssystem.
- Fiskelägerna “ägdes”.
- Fiskarna var slavar eller fria med stark koppling till till den storgård som “ägde” fiskeläget.

Middle Ages:

- Fisket bedrevs för en marknad.
- Fiskarna var bönder eller borgare.
- Fiskarna betalade för att få fiska (eller snarare för nyttjandet av fiskeläget).
- Kronan (eller frälset) hade kontrollen.